

Strategie privind activitățile ce vor fi derulate în sprijinul profesiei de auditor financiar

Dragi colegi auditori,

Am plăcerea de a vă comunica candidatura mea pentru poziția de membru în Consiliul Camerei Auditorilor Financieri din România. În paginile care urmează, am căutat ca, pornind de la contextul actual, să creionez câteva direcții de acțiune la care membrii viitorului Consiliu apreciez că vor trebui să reflecteze cu seriozitate și profesionalism.

Dacă ne uităm doar la ce s-a întâmplat în ultimii ani, putem constata că mediul în care activează auditorii este într-o continuă schimbare și, cu siguranță, acesta se va schimba dramatic în următorii ani. De altfel, principala provocare la adresa profesiei noastre o reprezintă însăși permanenta schimbare atât a condițiilor de piață cât și a cerințelor profesionale.

Strategia pe care o supun atenției dvs. pornește de la conjunctura actuală caracterizată prin:

1. **O piață de audit care nu asigură toți utilizatorii de corectitudinea cifrelor (îngustarea pieței de audit)**
2. **Cerințe tot mai mari și mai complexe pentru auditorii financiari, impuse de cadrul tehnic al profesiei**
3. **O comunicare ce poate fi îmbunătățită între auditorii**
4. **Comunicarea cu organismul de supraveghere, situată într-un cadru ce ar putea fi perfecționat**
5. **Nevoia unor cursuri de pregătire profesională –mai exact adaptarea lor la noile cerințe ale profesiei**

Această strategie nu se poate implementa decât printr-o echipă sudată, cu aceleași obiective profesionale, aspirații și interese, formată atât din practicieni, care știu ce înseamnă cum să îți câștigi clienții, să ai angajați în care trebuie să investești timp și resurse ca să fie la zi cu cerințele profesionale în materie de audit, fiscalitate și contabilitate, dar și colegi a caror activitate se desfășoară în alte domenii/sectoare de activitate și care nutresc aceleași interese de dezvoltare a profesiei de auditor.

Obiectivele strategice pe care le propun sunt descrise în cele ce urmează:

1. Dezvoltarea pieței de audit

Înlăturarea obligativității auditării fondurilor europene de către auditorii financiari a dus la o masivă îngustare a pieței de audit și în consecință a veniturilor auditorilor. Dacă punem în balanță acest lucru cu obligațiile auditorilor financiari (cursuri, cotizații etc) observăm că lucrurile nu arată prea bine.

Această îngustare a pieței de audit ca urmare a renunțării la obligativitatea auditării fondurilor europene a rezultat dintr-un mix de factori:

- Calitatea muncii unor auditori,
- Existența unor reglementări nu tocmai clare și, în unele cazuri, chiar discutabile existente la nivelul fondurilor nerambursabile.

Renunțarea la obligativitatea auditării fondurilor europene este o rezultată și a „calității” muncii unora dintre auditori, dar care a dus la discreditația muncii de audit. Acest lucru trebuie să îl recunoaștem într-un mod onest, să nu închidem ochii și să ne facem că nu există. Pe de altă parte, existența unor reglementări neclare la nivelul fondurilor europene a dus la interpretări și implementări eronate a acestora și în final la discreditația muncii auditorului.

Toate aceste probleme consider că necesită o abordare multilaterală, care trebuie să se bazeze pe :

- a) O activitate de lobby susținută și permanentă pe lângă autoritățile de management a fondurilor europene, pe de o parte, iar pe de altă parte pe lângă potențialii beneficiari ai fondurilor europene pentru o mai bună conștientizare la nivelul acestora a muncii pe care o face auditorul;
- b) Îmbunătățirea comunicării cu auditorii prin oferirea unor materiale care să vină în mod real în sprijinul acestora și pentru acele cazuri specifice, oferirea de consultanță/îndrumare pe spețe concrete.

Modalitatea de implementare a acestora ar presupune dezvoltarea Departamentelor deja existente la nivelul Camerei, pe de o parte, precum și dezvoltarea unui departament care să se ocupe de partea tehnică a aspectelor care apar în derularea fondurilor nerambursabile.

Strategie privind activitățile ce vor fi derulate în sprijinul profesiei de auditor financiar

2. Suport în conformarea auditorilor financiari la cerințele tot mai mari ale profesiei

Auditorii trebuie să fie conștienți că activitatea de audit, cu toate rigorile pe care le implică cerințele profesionale (pregătire profesională, controlul de calitate, pregătirea personalului etc) pe de o parte, precum și cerințele crescânde în domeniul auditului statutar (a se vedea Regulamentul Uniunii Europene în materie de audit statutar precum și noua lege a auditului statutar în România), presupun eforturi susținute din partea lor. Altfel spus, toate aceste schimbări implică costuri din ce în ce mai ridicate la nivelul auditorilor financiari, costuri de know – how, costuri cu proiectarea de metodologii, costuri de supervizare etc.

Consider că organismul profesional poate și are datoria de a ajuta auditorii financiari să își poată diminua aceste costuri, de exemplu, prin:

- a) Publicarea unui ghid de controlul calității pentru acei auditori care nu au angajați și care nu desfășoară angajamente de asigurare (definite în conformitate cu ISA)
- b) Schimbarea conținutului comunicării cu auditorii și a modului de implementare a cerințelor profesionale care pot să apară pe viitor, fie ca urmare a schimbării ISA, fie ca urmare a schimbării legislației
- c) Raportul de audit modificat aplicabil entităților de interes public poate ridica dificultăți în întocmire și, pentru ca efectul să fie cel așteptat de către investitori, Camera ar trebui să asigure suport în implementarea acestuia, prin cursuri practice și publicații de specialitate.

Mai mult, anumite entități care nu sunt obligate să realizeze auditul statutar al situațiilor financiare pot avea nevoie, în scopul informării utilizatorilor, de informații care să presupună realizare unei combinații de proceduri de asigurare (revizuire, compilare, proceduri agreate). Camera trebuie să aibă în vedere faptul că mediul de afaceri este într-o continuă schimbare, care impune ca auditorii să se adapteze la cerințe noi de informare ale utilizatorilor de situații financiare. Astfel, în acest context, Camera trebuie să adopte și implementeze standardele noi sau revizuite care vor fi emise de IAASB pentru astfel de situații specifice.

3. Îmbunătățirea comunicării cu auditorii

Până la ora actuală, comunicarea la nivel general cu auditorii a fost în linii mari bine realizată, dar consider că organismul profesional trebuie să facă mai mult decât să aducă la cunoștință auditorilor noutățile din domeniul auditului financiar și conexe auditului financiar. Consider că o comunicare adecvată cu membrii Camerei ar trebui să evolueze spre un nou nivel, în sensul că organismul profesional ar trebui să dezvolte: un forum on-line dedicat auditorilor financiari prin intermediul caruia aceștia să își poată împărtăși unele practici sau să se poată sfătui unii cu alții; un serviciu tehnic dedicat auditorilor financiari, care să vină în sprijinul acestora prin oferirea de consiliere în sfera legislației specifice, procedurilor și reglementărilor din cadrul ghidurilor emise Camera.

Controlul de calitate derulat prin intermediul inspectorilor de control al calității ar trebui să fie un alt canal de comunicare prin care să se identifice deficiențe comune care să fie prezentate ca studii de caz în cadrul orelor de pregătire profesională aplicată. Auditorii nu trebuie să perceapă controlul de calitate ca un instrument de corecție, ci mai mult ca un suport efectiv pe care inspectorii îl pot oferi auditorilor pentru activitatea curentă, în scopul îmbunătățirii calității auditului.

Drept urmare, consider că trebuie găsită o soluție comună în cadrul viitorului Consiliu al Camerei prin care cele două funcții de consiliere tehnică și control al calității să vină în mod concret în ajutorul auditorilor.

4. Crearea de mijloace adecvate pentru comunicarea eficientă cu organismul de supraveghere

Organismul pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar este autoritatea competentă în România care reglementează și supraveghează modul în care se desfășoară auditul statutar în România. Atribuțiile și răspunderile specifice ale acestui organism sunt clar specificate în Legea 162 din 06.06.2017 „privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative”.

Camera va trebui să depună eforturi susținute pentru a comunica în mod clar și exact cu acest organism, pentru a reglementa de o manieră corectă aspecte ce țin de activitatea curentă a auditorilor. Camera ar trebui să fie acel organism profesional care va fi reprezentă vocea auditorilor, pe de o parte, dar și interesul profesiei, pe de altă parte. Cele două organisme profesionale trebuie să colaboreze pentru adoptarea și implementarea legislației aplicabile profesiei, în conformitate cu directivele europene.

Comunicarea corectă se face numai dacă discuțiile au loc într-un cadru echilibrat și respectând rigorile profesionale. Derularea unor dialoguri cu acest organism prin care Camera și-ar asigura doar rol de executant nu va avea un viitor viabil și benefic, atât pentru funcția de supraveghere, cât și pentru auditorii statutari.

Strategie privind activitățile ce vor fi derulate în sprijinul profesiei de auditor financiar

Mai mult, Camera trebuie să asigure relaționarea eficientă nu numai cu organismul de supraveghere, dar și între membrii săi și cu alte instituții / organisme naționale (Ministerul Finanțelor Publice, CECCAR, CCF, ASPAAS, mediul academic, alte instituții ale statului) și internaționale (IFAC, FEE, IASB, ESMA, EFRAG).

5. Adaptarea cursurilor de pregătire profesională la nevoile profesiei

Așa cum am arătat mai sus, desfășurarea activității de audit financiar presupune o anumită rigurozitate și o conformitate cu cerințele aplicabile profesiei de auditor. Una din cerințele de bază aplicabilă auditorilor financiari, și nu numai, este pregătirea profesională continuă.

Cursurile de pregătire profesională ar trebui să fie îndreptate către aspecte practice, să aibă un caracter cât mai aplicat, astfel încât să mențină un standard cât mai ridicat de pregătire profesională.

Se pot gândi, pentru membrii inactivi versus activi, agende de curs cu aceeași tematică, dar cu grade diferite de detaliere a aspectelor tehnice.

În speranța că strategia mai sus menționată vine în întâmpinarea nevoilor auditorilor financiari și nu reprezintă doar o altă „strategie”, vă mulțumesc pentru răbdarea pe care ați avut-o pentru a parcurge acest material.

Cu stimă,

Florentina Șușnea

Auditor financiar

